

Отговор на уведомление за инвестиционно предложение „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“

Днес, 24.08.2026 г., във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление по реда на чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) за инвестиционно предложение „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“, с възложител Агенция „Пътна инфраструктура“, на основание чл. 5, ал. 1 от Наредбата за ОВОС, МОСВ информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Инвестиционното предложение предвижда проектиране и строителство на автомагистрала „Гюешево – Дупница“, с цел осигуряване на високоскоростна транспортна връзка между ГКПП „Гюешево“ на границата с Република Северна Македония и автомагистрала (АМ) „Струма“ в района на гр. Дупница. Инвестиционното предложение е свързано с развитието на трансевропейската транспортна мрежа TEN-T и има за цел повишаване на пропускателната способност и безопасността на транспортната инфраструктура и осигуряване на по-добра връзка с европейските транспортни направления.

Представени са два варианта на трасе – „зелен“ и „светлосин“, като и двата варианта започват от района на ГКПП „Гюешево“ и завършват с връзка към АМ „Струма“, като за:

Зелен вариант - проектното трасе е предвидено от км 0+300.00 до км 61+790.84, с обща дължина 61 490.84 м. и обща засегната площ 4728,974 дка (общо земеделски и горски територии).

Светлосин вариант - проектното трасе е предвидено от км 0+300.00 до км 59+970, с обща дължина 59 970 м. и обща засегната площ 4482,072 дка (общо земеделски и горски територии).

Габаритът на директното трасе е Г27, включващ: ленти за движение $2 \times (3.75\text{м} + 3.50\text{м}) = 14.50\text{м}$; водещи ивици $2 \times (0.50/0.25\text{м}) = 1.50\text{м}$; средна разделителна ивица $1 \times 3.00\text{м}$; ленти за спиране $2 \times 2.50\text{м} = 5.00\text{м}$; банкет $2 \times 1.50\text{м} = 3.00\text{м}$.

И за двата варианта на новото автомагистрално трасето е предложено изграждането на необходимите пътни възли и връзки към съществуващата републиканска и общинска пътна мрежа, площадки за отдых и обслужване, както и пътни и инженерни съоръжения за преминаване през съществуващи пътища, водни обекти и други препятствия. Предвидени са необходимите системи за управление и безопасност на движението, включително интелигентна транспортна система, видеонаблюдение, метеорологично наблюдение и комуникационна инфраструктура.

При реализацията на ИП ще бъдат засегнати съществуващи елементи на транспортната и инженерната инфраструктура, като се предвиждат необходимите решения за тяхната реконструкция, преместване или опазване. По цялата дължина на автомагистралата ще бъде предвидено изграждането на кабелна тръбна мрежа за комуникационна инфраструктура. Трасето преминава през територии на област Кюстендил и засяга землища на общините Кюстендил, Невестино, Бобов дол и Дупница.

Така заявено инвестиционното предложение за „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“ по предложени „зелен“ и „светлосин“ варианти самостоятелно попада в обхвата на т. 7.2 „Строителство на автомагистрала и пътища I клас“ на Приложение № 1 на ЗООС и **подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)**, на основание чл. 92, ал. 1 от ЗООС.

Предвид, че с Решение № 302/20.04.2012 г. на Министерски съвет, участъкът част от Трансевропейски транспортен коридор № 8, Път I-6 (Е-871) в участък „Граница Македония – Гърляно – о.п. Кюстендил“ предмет на ИП, е обявен за национален обект и обект с национално значение, на основание чл. 94, ал. 1, т. 5 от ЗООС, **компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е министърът на околната среда и водите.**

В изпълнение на изискванията на чл. 4а, ал. 2 от Наредбата за ОВОС е извършена проверка относно допустимостта на ИП спрямо режимите, определени в действащите планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и планове за управление за риска от наводнения (ПУРН) и Закона за водите. Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (ЗБР) е изразила становище с вх. № ОВОС-97-13/13.08.2026 г. на МОСВ, съгласно което ИП „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево - Дупница“ по предложени „зелен“ и „светлосин“ варианти е допустимо с ПУРБ на ЗБР 2022-2027 г. и ПУРН на ЗБР 2022-2027 г. при спазване на разпоредбите на Закона за водите и посочените мерки и условия в становището, което е приложено за съобразяване.

Информираме ви, че в хода на процедурата са постъпили в МОСВ възражения във връзка с ИП за „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“ по предложени „зелен“ и „светлосин“ варианти, а именно: вх. № ОВОС-97-7/06.08.2026 г. и вх. № ОВОС-97-8/06.08.2026 г. на МОСВ от жители и собственици на засегнатите имоти в махала Синорска, с. Невестино, обл. Кюстендил и от жители и собственици на имоти в и около района на защитена зона „Долна Козница“ срещу предложени „светлосин вариант“ на трасе, които Ви предоставяме за вземане предвид в хода на изискващата се процедура.

От представената информация става ясно, че за осъществяването на ИП е предвидено изготвянето на Подробен устройствен план - Парцеларен план (ПУП-ПП). Заявяват се искане за допускането само на ОВОС (в случаите по чл. 91, ал. 2 от ЗООС, когато за ИП включено в приложение № 1 или в приложение № 2 към ЗООС, се изисква изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 от ЗООС). Посочват се, че предвижданията на ПУП-ПП не водят до самостоятелни въздействия върху околната среда, различни от тези произтичащи от реализацията на ИП, както и че в процедурата по ОВОС за цитираното ИП ще бъдат подробно анализирани и оценени всички възможни въздействия върху околната среда в резултат от осъществяването на предложението.

Предвид горепосоченото, **допускаме** прилагането на разпоредбата на чл. 91, ал. 2 от ЗООС и извършването само на една от оценките по реда на глава шеста от ЗООС, която в конкретния случай е процедурата по оценка на въздействието върху околната среда. Съобразно с това, съгласно разпоредбата на чл. 21, т. 2 от Наредбата за ОВОС, достатъчно основание за одобряване на проекта ПУП-ПП следва да се счита постановеното Решение по ОВОС, с което се одобрява осъществяването на ИП.

Писмено потвърждение, че за проекта на ПУП-ПП не се изисква извършването на процедура по екологична оценка, както и оценка за съвместимост, ще предоставим след приключване на процедурата по реда на глава шеста, раздел трети от ЗООС и чл. 31 от ЗБР, и след като потвърдите мотивирано, че проектът на ПУП-ПП:

- съвпада по обхват и предмет с ИП, за което е проведена процедурата по реда на глава шеста, раздел трети от ЗООС и чл. 31 от ЗБР;
- съобразява по подходящ начин относимите условия и мерки от постановеното Решение по ОВОС, с което се одобрява осъществяването на ИП.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

При извършена проверка, относно местоположението на територията, предмет на ИП по двата Варианта на трасе се установи, че не попадат в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), но попадат в границите на защитени зони (Натура 2000 места), по смисъла на ЗБР, както следва:

- **Зелен вариант** преминава през защитени зони BG0001011 „Осоговска планина“, обявена със Заповед № РД-304/31.03.2021 г. (обн., ДВ, бр. 49/2021г.) и BG0001013 „Скрино“, обявена със Заповед № РД-244/22.03.2024 г. (обн., ДВ, бр. 36/2024г.) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, BG0002079 „Осогово“, обявена със Заповед № РД-780/29.10.2008 г. (обн., ДВ, бр. 103/2008г.) и BG0002100 „Долна Козница“, обявена със Заповед № РД-810/06.11.2008 г. (обн., ДВ, бр. 108/2008г.) за опазване на дивите птици.
- **Светлосин вариант** преминава през защитени зони „Осогово“, обявена със Заповед № РД-780/29.10.2008 г. (обн., ДВ, бр. 103/2008г.) и BG0002100 „Долна Козница“, обявена със Заповед № РД-810/06.11.2008 г. (обн., ДВ, бр. 108/2008г.) за опазване на дивите птици.

Предвид, че горесцитираното ИП подлежи на задължителна ОВОС, съгласно разпоредбите чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС), подлежи и на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на описаните защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР .

Извършената проверка за допустимост по реда на чл. 39, ал. 2 във връзка с чл. 12, ал. 2 от Наредбата за ОС установи, че реализацията на ИП за „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“ по предложени „зелен“ и „светлосин“ варианти е допустима:

- спрямо режимите, посочени в горесцитираните заповеди за обявяване на защитени зони BG0001011 „Осоговска планина“, BG0001013 „Скрино“, BG0002079 „Осогово“ и BG0002100 „Долна Козница“.

След анализ на представената информация за ИП и на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която реализацията на ИП **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, вкл. птици, предмет на опазване в горесцитираните защитени зони, поради следните **мотиви**:

1. Предложените два варианта на трасе преминават през защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и защитени зони за опазване на дивите птици, което е свързано с усвояване на различни по големина участъци и предполага унищожаване и фрагментиране на природни местообитания и местообитанията на видовете, вкл. птици предмет на опазване в тях.

2. Вероятно е пряко въздействие - унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици (гнездови, размножителни, трофични, места за почивка) предмет на опазване в защитените зони, попадащи в обхвата на въздействие на предложените два варианта на трасе на пътя, фрагментация и трансформация на природни местообитания и местообитания на видове, поради навлизане на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни видове.

3. Реализацията на ИП е свързана с различно по продължителност и интензивност безпокойство на животинските видове, вкл. птици и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване.

4. Предвид характера на инвестиционното предложение съществува вероятност от въздействието „бариерен ефект“ по отношение на миграционни коридори (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални), значими за животните, вкл. птици, предмет на опазване в зоните, включително и генетична изолация на популациите им.

5. Има вероятност от сблъсък или прегазване на пътя и от там до промяна в структурата и числеността на популациите на животните, предмет на опазване в горесцитираните ЗЗ.

6. При реализиране на ИП е възможно генериране на емисии, замърсяващи компонентите и факторите на околната среда (водите, въздуха, почвите, вредни физични фактори-шум и др.), както и отпадъци, във вид и количества, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони.

8. Възможно е кумулативно въздействие от едновременната реализация на настоящото инвестиционно предложение и други ИП/ППП със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони -транспортна и електропреносна инфраструктура и пр.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС, за инвестиционно предложение „Проектиране и строителство на Автомагистрала „Гюешево – Дупница“ по предложени „зелен“ и „светлосин“ варианти следва да бъде изготвен доклад

за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) като приложение към доклада по ОВОС, съгласно чл. 34 от същата Наредба.

Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС, като се обърне внимание на следното:

1. Да се направи подробна анотация на инвестиционното предложение (параметри, обхват, необходими площи за временно съхранение на строителни материали и изкопни земни маси, обслужващи пътища, съпътстваща инфраструктура и др.) в обхвата на магистралата.

2. Предвид обстоятелството, че трасето преминава през границите на защитени зони следва да се оценят очакваните въздействия на предвидените дейности в границите на зоните, водещи до **унищожаване или увреждане** на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици, **безпокойство** на видове, **фрагментация** на биокоридори, **смъртност** по време на строителството и експлоатацията и **генетична изолация** на популациите на видовете животни, предмет на опазване в зоните.

2.1. Да се извърши анализ и оценка на очакваните въздействия върху животинските видове, вкл. птици, предмет на опазване в горецитираните защитени зони, поради увеличаване на шума в резултат на изграждането на обекта и при експлоатацията, на генерираните газови емисии от трафика на автомобилите, на генериране на отпадъци и замърсяване на водните течения и др., като:

- унищожаване и увреждане на местообитания (за размножаване, хранене и почивка), вкл. трансформация, следствие усилена антропогенна преса;
- смъртност на индивиди по време на строителството и експлоатацията;
- възможните промени във видовия състав, числеността, структурата и плътността на популациите на видовете, предмет на опазване в защитените зони;
- прогонване от типичните им местообитания, следствие безпокойство, шум и антропогенна преса.

2.2. Да се извърши анализ и оценка на очакваните въздействия върху типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в горецитираните защитени зони за опазване на природни местообитания, в резултат на изграждането на обекта, на генерираните газови емисии от трафика на автомобилите, на генериране на отпадъци, като:

- унищожаване и увреждане, вкл. трансформация;
- фрагментация;

3. Да бъдат описани и оценени необходимите временни пътища и подходи към основното трасе и алтернативите му, съпътстващите съоръжения на пътя (етапни връзки, инженерни съоръжения, сгради, отводнителни системи на пътя, подпорни стени, площадки за складиране на строителни материали, изкопни земни маси и др.), както и да бъдат визуализирани на картен материал в подходящ мащаб.

4. В ДОСВ да бъдат анализирани и оценени необходимостта от измествания на съществуващата инфраструктура, реконструкция на комуникации на други ведомства (съпътстващата инфраструктура) - пресичания на електропроводи, газопроводи, водопроводи, пътни връзки и др. в обхвата на магистралата.

5. Да се извърши анализ и оценка на очакваните „кумулятивни въздействия“ по смисъла на § 3, т. 10 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС върху защитените зони и предмета на опазване в тях, в резултат от сумарното въздействие при реализацията на настоящото ИП, спрямо осъществените, одобрените, но нереализирани до момента или планирани други инвестиционни предложения, планове, програми, проекти, чието реализация предполага сходни въздействия върху предмета на опазване в зоните.

6. Да се извърши анализ и оценка степента на въздействие върху целостта на защитените зони и тяхната кохерентност, включително и до забавяне или възпрепятстване постигането на **консервационните и специфичните и подробни цели** на зоните.

7. Да се предложат и оценят конкретни, изпълними и контролируеми „смекчаващи мерки“ по смисъла на § 3, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяването на ИП. Мерките следва да отразяват спецификата на зоните, предмета на опазване в тях и елементите на ИП, и да са съобразени с идентифицираните въздействия.

8. Да се предложат и оценят „алтернативни решения“ по смисъла на §3, т.7 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, вкл. различно местоположение на трасето, различен мащаб или модел на осъществяване или използването на алтернативни технологии.

9. Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания (интензивност, период, времетраене, резултати);

10. Да бъде приложен картен материал в подходящ мащаб (на хартиен носител и в цифров вид) на всички елементи на инвестиционното предложение (координати на алтернативните варианти и предпочитаната алтернатива с всички съоръжения, временни пътища и др. в shp-файл в координатна система WGS84, проекция UTM35N) спрямо горечитираните защитени зони и спрямо типовете природни местообитания и местообитания на видове, попадащи в обхвата на въздействие. Необходимите измествания на съществуваща инфраструктура да бъде представена по аналогичен начин в цифров вид и на хартиен носител.

11. Оценката за степента на въздействие върху природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в горечитираните защитени зони следва да отговаря на изискванията на чл. 32, ал. 2 от ЗБР, който изисква при определянето на степента на въздействие да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони, както по отношение на представеността на местообитанието/вида в дадената защитена зона, така и в цялата мрежа от защитени зони.

12. Оценката да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС с компетентност в областта на ботаниката и зоология, както и експерти в областта на пътното строителство, предвид характера на инвестиционното предложение и определянето на изпълними смекчаващи мерки.

С оглед направената преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие и предвид чл. 39, ал. 3, във връзка с чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ОС, Ви уведомяваме, че на сайт <https://natura2000.egov.bg/> е оповестена наличната в МОСВ актуална информация относно предмета и целите на опазване на засегнатите защитени зони, вкл. картен материал, който следва да бъде използван при оценката на степента на въздействие.

Копие от писмото е изпратено до РИОСВ – София, БД „Западнобеломорски район“, Община Кюстендил, Кметство с. Гюешево, Кметство с. Каменичка скакавица, Кметство с. Раненци, Кметство с. Гърляно, Кметство с. Ръсово, Кметство с. Вратца, Кметство с. Жилени, Кметство с. Горна брестница, Кметство с. Лозно, Кметство с. Соголяново, Кметство с. Скриняно, Кметство с. Николичевци, Кметство с. Жабокрът, Кметство с. Пиперков чифлик, Кметство с. Слокошица, Кметство с. Багрени, Кметство с. Берсин, Кметство с. Граница, Кметство с. Търновлаг, Кметство с. Нови чифлик, Кметство с. Копиловци, Кметство с. Коняво, Кметство с. Ябълково, Кметство с. Долна гращица, Кметство с. Горна гращица, Кметство с. Катрище, Община Невестино, Кметство с. Друмохар, Кметство с. Мърводол, Кметство с. Неделкова гращица, Кметство с. Четирци, Кметство с. Лиляч, Кметство с. Долна козница, Община Дупница, Кметство с. Палатово, Кметство с. Баланово, Община Бобов дол, Кметство с. Блато, Кметство с. Голям върбовник, Кметство с. Мали върбовник, Кметство с. Шатрово, Кметство с. Паничарево, Кметство с. Големо село, г-жа Полина Чернева представител на жители и собственици на с. Невестино.

/отг. от МОСВ на 21.08.2026 г./